

عکس زمام داران و جوامع عقب مانده و استبداد زده

محمد اکرام اندیشمند

فرهنگ نصب عکس رئیس‌ان دولت ها و حکومت ها، رهبران و افراد متنفذ قومی، مذهبی و سیاسی در دفتر ها، جاده ها و حتی خانه های شخصی، فرهنگ متداول در کشور ها و جوامع عقب نگه داشته شده، فقیر، استبداد زده و سنتی است. به خصوص این فرهنگ در کشورهای اسلامی و شرقی و کشورهای دارای نظام سیاسی آیدئولوژیک و توتالیتر چپ مارکسیستی و رژیم های آیدئولوژیک مذهبی بیشتر رایج است. در پشت میز و دیوار دفتر های رسمی و بروی کوچه ها و جاده های ممالک پیشرفته و صنعتی دارای نظام دموکراسی و دارای جامعه شهروندی، عکس رئیس‌ان دولت ها و حکومت های شان دیده نمی شود. حیات عقلانی و مدنی و هم چنان حاکمیت قانون در این جوامع و کشورها به ذهنیت و فرهنگ سنتی و استبداد زدگی نصب عکس ها نقطه پایان گذاشته است. وقتی گردش قدرت سیاسی در این کشورها بگونه قانونمند و دموکراتیک از طریق انتخابات ادامه دارد و در هر دوره معیین چهار و یا پنج ساله، رئیس‌ان حکومت انتخاب می شوند، نصب عکس آن ها نه تنها از نظر عقلی و منطقی قابل توجیه نیست، بلکه از لحاظ مالی و اقتصادی برای دولت زیانبار است. در هر دوره انتخابات که فرد برنده به ریاست قدرت سیاسی کشور می رسد عکس زمام دار پیشین باید فرود آورده شود و به جایش تصویر زمام دار جدید نصب گردد. این یک کار غیر ضروری است که از منظر عقلانیت، مدنیت و قانونیت نمی تواند هیچ نقشی در ثبات، قانونمندی، رفاه و توسعه عدالت اجتماعی و اقتصادی داشته باشد.

اگر نصب عکس زمام داران و رهبران گروه های مختلف در جوامع و کشورهای عقب مانده، فقیر، استبداد زده، سنتی و دارای رژیم های حاکم سیاسی آیدئولوژیک و توتالیتر، از منظر عقلانیت مدرن، سیاست مدنی و جامعه شهروندی غیر ضروری، نادرست، بی معنی و از لحاظ مالی زیانبار باشد، تبعات این نادرستی و زیان برای افغانستان درگیر بحران در عرصه های مختلف حیات، مضاعف و چند برابر است.

من به درستی نمی‌دانم که نصب عکس زمام داران کشور در دفاتر رسمی دولتی و حکومتی، بخش قانونی و الزامی دارد و درج قوانین افغانستان است یا نه؟ اما اگر این طور باشد، تدوین و تصویب چنین قانونی که نصب عکس زمام داران در دفتر ها و مکان های مختلف دیگر الزامی باشد، یک قانون ناعادلانه و نادرست است. نصب عکس زمام داران در دوره های مختلف زمام داری شان که بد بختانه بی ثباتی و بحران چهل سال اخیر به شمار آن ها افزوده است، از لحاظ مالی و بودجه وی برای دولت افغانستان بسیار زیانبار محسوب می شود.

وقتی به نصب عکس زمام داران و رهبران گروه های مختلف که به ویژه در سال های اخیر بی ثباتی و جنگ به یک سنت و فرهنگ تبدیل شده است، نگاه شود، قبل از همه زیان ها و تبعات زیانبار آن قابل مشاهده است.

آیا عکس زمام داران افغانستان در پشت سر وزیران، رئیس‌ان و مدیران دفتر ها، حتی دفترها و ادارات عدلی و قضایی در یک ونیم دهه اخیر و در سال های قبل از آن موجب اجرای قانون و حکومت داری سالم و عاری از فساد و بی عدالتی شده است؟

نه تنها نصب و نشر عکس ها به ثبات، قانونمندی و عقلانیت در جامعه کمک نمی کند، بلکه بر خلاف آن، موجب ترویج نا آگاهی سیاسی و اجتماعی و حتی عامل پرورش تفکر تفرقه و برتری جویی در ذهنیت عامه می گردد و چه بسا که این عکس ها ابزاری برای قانون شکنی و ارتکاب جرایم و جنایت می شود. سوء استفاده از عکس رهبران و فرماندهان احزاب و گروه های سیاسی و نظامی افغانستان در سال های بی ثباتی و جنگ امر پوشیده و نا آشکاری نیست. برخی از مجرمین و جنایتکاران در حالی مرتکب جرم و جنایت می شوند که این عکس ها را در شیشه های جلو و عقب موترهای خود آویزان کرده اند. نتیجه و پیامد دیگر فرهنگ و سنت عکس رهبران گروه ها و احزاب در دهه های اخیر بی

ثباتی، قربانی شدن مظلومانه شماری از حاملان این عکس ها است. افراد زیادی در افغانستان فقط به جرم حمل عکس رهبر فلان گروه از سوی نهاد استخباراتی آگسا و خاد به زندان ها افکنده شدند و سر به نیست گردیدند. و تعداد دیگر در بی ثباتی و جنگ تنظیم ها و گروه ها بر سر عکس رهبران و فرماندهان جنگیدند و جان باختند.

سنت و فرهنگ نصب عکس زمام دار و رهبر، سنت و فرهنگ نادرست و ناشی از استبداد زدگی، عقب ماندگی های اجتماعی و فرهنگی و بی عدالتی های سیاسی و اجتماعی است که باید اصلاح و تغییر یابد.